

Днес България чества 136 години от Съединението на Княжество България и Източна Румелия

понеделник, 06 септември 2021

Дами и господа,

Уважаеми съграждани,

Днес България чества 136 години от Съединението на Княжество България и Източна Румелия. Освен че се обединява по-голямата част от териториите, населявани с етнически българи, този извършен самостоятелно акт, показва както на Османската империя, така и на Великите сили, че българите не се примиряват с несправедливостта. Съединението е дело на българския дух и самочувствие. За краткия период от Освобождението до 6 септември 1885 г. са поставени стабилните основи на икономика, демократични институции и силна армия. България никога не е била по-единна, както в този момент. Българите имат само 7-годишен самостоятелен държавен живот, когато дръзват да се противопоставят на диктата на Великите сили и да променят наложеното от Берлинския договор изкуствено разделяне на Северна и Южна България.

Актът на Съединението е продължение на българската национална революция и е първата успешна акция за реализиране на национално-обединителната програма на българите.

Сред основните идеолози на Съединението е Захари Стоянов. Неговото огнено перо пали искрите на вдъхновението за целокупна България в много българи. Неговото оръжие е в. „Борба“, който той издава през 1885 г. В своите статии Захари Стоянов открито призовава за премахване на разделението и за борба за обединение на всички земи населени с българи.

При подготовката на Съединението и в борбата за неговата защита нашите държавници – Петко Каравелов – тогавашен министър-председател, княз Александър Батенберг – застанал в защита на народното дело с риск за короната, Стефан Стамболов – тогава председател на Народното събрание, показват необходимата политическа зрялост, а само месец по-късно войската демонстрира своята доблест в боевете при Сливница, Драгоман, Пирот и Видин начело с българските офицери – Данаил Николаев, Рачо Петров, Коста Паница.

В защитата на народното дело освен армията се включват и много доброволци от дружествата на опълченците и участниците в Руско-турската Освободителна война и младежи. Създават се комитети за събиране на помощи и подкрепа на Съединението и доброволците в сръбско-българската война.

В Троян също се създава такъв комитет. На 12 септември 1885 г., той призовава местното население да подпомогне святата за България цел – обявеното Съединение, с каквото и както може.

Председател на комитета е Иван Казанджиев, бивш съзаклятник в Троянския революционен комитет, укривател на Васил Левски. Той е един от инициаторите за построяване на Жълтото училище и Марковския мост. Други членове на комитета са Минко Мирчов, Иван Колев Марков, Цочо Марков, Дочо Стоюв, Минко Вълчов.

Благодарение на активността на троянския комитет и ловешкото опълченско дружество се формират две групи доброволци в Ловеч. Едната се отправя за София, а от там за Пирот, другата за Велико Търново. Сред доброволците от Троянския край са Пенчо Икономов, Стефан Серяков, Минко Казанджиев, Тома Хитров, Тотю Хаджиев, Иван Кънчев. Четирима жители на село Дълбок дол жертват живота си в Сръбско-българската война за защита на Съединението.

Като участник във всички съединистки акции политикът с троянски корени Константин хаджи Калчев ще нарече Съединението „акция на могъщия дух на цялата епоха“. „Това събитие беше един от етапите към голямата задача за културно и политическо обединение на всички българи“, казва още хаджи Калчев. „В тая борба се прояви могъщия дух на цялата епоха на българското Възраждане, в който е дълбоката, постоянната и твърдата вяра на неговите ръководители в силата и успеха на народното дело“.

Да помним думите на Стефан Стамболов:

„Съединението прави силата,

а силата ражда независимостта!“

6.09.2021 г.

Текст: Венета Илиева

– Музей на народните художествени занаяти и приложните изкуства - Троян

